

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R. van Trigt
BEL/RO

Telefoonnummer +31235144299
trigtr@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: inzet provinciaal instrumentarium voor verduurzaming Tata Steel, project HeraCless

Verzenddatum

14 DEC. 2022

Kenmerk

1938667/1943884

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het project HeraCless - als onderdeel van groen staal - van Tata Steel.

Uw kenmerk

Wij verzoeken u deze brief op de B-agenda te plaatsen van de eerstvolgende vergadering van de commissie NLG. Deze brief is een vervolg op onze brief van 30 maart 2022 met kenmerk 1796357/1796358.

Aanleiding

Op 24 november 2022 ontvingen wij een brief met het verzoek van Tata Steel om voor de verduurzamingsopgave van Tata Steel een projectbesluit voor te bereiden en dit gecoördineerd in procedure te brengen samen met de belangrijkste voor het project benodigde vergunningen.

De gehele verduurzamingsopgave van Tata Steel die uiteindelijk moet resulteren in CO₂ neutraal staal loopt tot 2045. Dit wordt ook wel aangeduid als "groen staal". Een eerste belangrijke stap in dit traject is het project H₂-era-C-less (hierna: "HeraCless"). De planning is om HeraCless voor 2030 te realiseren.

HeraCless en groen staal

Met het project HeraCless wordt door Tata Steel de Direct Reduced Iron (DRI)-technologie geïntroduceerd. Voor de toepassing van de DRI-technologie worden twee achter elkaar geschakelde installaties voorzien, de Direct Reduced Iron Plant (DRP) en de Reducing Electric Furnace (REF). De DRP-REF route dient om de ruwijzerproductie door de hoogovens te vervangen.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Het introduceren van de DRI-technologie betekent dat het huidige proces van ijzerproductie met hoogovens, in combinatie met kooks- en gasfabrieken, stapsgewijs wordt uitgefaseerd. De nieuwe route vervangt zowel het reduceren van erts (straks in de DRP) als het smelten van

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

gereduceerd erts (straks in de REF), wat nu beiden in de hoogovens plaatsvindt. De reductie vindt bovendien niet meer plaats met kolen, maar met waterstof (eerst met aardgas, zolang waterstof nog niet beschikbaar is). Dit betekent dat een Kooks- en Gasfabriek niet meer nodig is.

Vanaf het moment dat de nieuwe installaties in werking zijn, kunnen verschillende fabrieken op het terrein daarom sluiten, waardoor de bijbehorende emissies eveneens worden gestaakt. Met HeraCless moeten voor 2030 concreet Kooks- en Gasfabriek 2 en een Hoogoven worden gesloten (waarbij Tata Steel koerst om als eerste Hoogoven 7 te sluiten). De andere Hoogoven en Kooks- en Gasfabriek 1 en de Sinterfabriek blijven met HeraCless nog in werking. De bedoeling is om deze fabrieken zo snel mogelijk na 2030 ook te vervangen voor de DRP-REF route, als volgende stap in de groen staal route.

Een gezondere IJmond

De overstap op de DRI technologie moet leiden tot een substantiële reductie van CO₂ als klimaatmaatregel en tevens tot reductie van emissies zoals (fijn)stof, geur en verschillende ZKS. HeraCless en daarna de verdere realisatie van groen staal zijn daarmee van groot belang voor een gezondere leefomgeving in de IJmond op de langere termijn.

Zo snel mogelijk een gezondere leefomgeving in de IJmond is voor ons een zeer belangrijke reden om HeraCless en daarmee de route naar groen staal te ondersteunen met een projectbesluit. Wij willen dat HeraCless en groen staal daar aantoonbaar aan bijdraagt. Het ministerie van I&W zal de effecten van de toekomstplannen van Tata Steel op de gezondheid en het milieu onafhankelijk en transparant in beeld (laten) brengen, hieruit moet blijken of dit inderdaad het geval is¹. De voor dit onderzoek benodigde gegevens zal Tata Steel naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 aanleveren².

Brief van ons college

Op het schriftelijke verzoek van Tata Steel om de projectprocedure in combinatie met de algemene coördinatieregeling uit de Omgevingswet in te zetten hebben wij positief gereageerd. Tegelijkertijd hebben wij aangegeven wat er nog nodig is van Tata Steel om de projectbesluitprocedure daadwerkelijk te kunnen starten. Een afschrift van onze brief (en het verzoek van Tata Steel) treft u als bijlage bij deze brief aan.

Procedure HeraCless onder de Omgevingswet: Projectbesluit

Volgens de huidige planning worden de belangrijkste vergunningen ten behoeve van het project HeraCless in december 2023 aangevraagd door Tata Steel. De beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 juli 2023 leidt ertoe dat de voorbereidingen voor HeraCless “in de geest van de Omgevingswet worden voorbereid” omdat wij er rekening mee

¹ Zie blz. 4 in brief van I&W: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-01e68eb4-4487-4019-bbc3-6587d2d67ba2/1/pdf/plan-van-aanpak-milieu-en-gezondheidssituatie-rondom-tata-steel-nederland.pdf>

² <https://open.overheid.nl/repository/ronl-73d65bd822aa9417a919fdd23c71985f76609b09/1/pdf/brief-tata-steel-inzake-planning-reductie-luchtzijdige-componenten-cr-project.pdf>

houden dat de Omgevingswet van kracht is op het moment dat de vergunningen worden aangevraagd. Voor het project HeraCless zijn wij voornemens een projectbesluit te nemen en dit gecoördineerd in procedure te brengen samen met de belangrijkste voor het project benodigde vergunningen.

Onder de Omgevingswet ligt de bevoegdheid voor een projectbesluit bij Gedeputeerde Staten. Met een projectbesluit maakt de provincie een ontwikkeling van provinciaal belang ruimtelijk mogelijk. Dit leidt tot een samenhangende, gecoördineerde en snellere procedure. Het projectbesluit is te vergelijken met het huidige Provinciaal Inpassingplan (PIP) onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

We starten nu met de formele stappen die nodig zijn voor een projectbesluit onder de Omgevingswet. Er is nog een voorbereidingstijd van circa 1 jaar nodig voor kan worden begonnen met het opstellen van een (ontwerp) projectbesluit (en tevens voordat Tata Steel de vergunningen kan aanvragen). Door nu al "in de geest van de Omgevingswet" de voorbereiding te doen ontstaat er geen onnodig tijdverlies als de vergunning voor HeraCless door Tata Steel wordt aangevraagd onder de Omgevingswet. Zonder projectbesluit is de beoogde realisatie voor 2030 bij voorbaat zeer waarschijnlijkheid niet haalbaar. Dat heeft tot gevolg dat CO₂ emissies en emissies van o.a. (fijn)stof, geur en verschillende ZKS onnodig langer doorgaan.

De planning gaat ervan uit dat eind januari 2023 de voorbereidende stappen in de besluitvormingsprocedure worden gezet door de "Kennissegeving Voornemen en Voorstel Participatie, (KVVP)" te publiceren. De vervolgstap om te komen tot een projectbesluit bestaat in hoofdzaak vervolgens uit een verkenning waarin informatie wordt verzameld en de participatie start. Dit loopt tot circa de zomer 2023. Daarna moet Tata Steel een MER en vergunningaanvraag maken. Het opstellen van het ontwerp projectbesluit kan beginnen in 2024. Wij verwachten het projectbesluit definitief begin 2025 af te ronden. Daarna volgt een beroepsprocedure. Als de beroepsprocedure goed verloopt is volgens de huidige planning het projectbesluit begin 2026 onherroepelijk. De planning voor de vergunning is globaal hetzelfde.

De exacte planning is gedetailleerder en kent verschillende risico's. Alle processtappen worden in meer detail toegelicht in de onderliggende stukken bij de KVVP eind januari 2023.

Terugvaloptie, Wet ruimtelijke ordening (Wro) : provinciale coördinatieregeling

Tata Steel verzoekt zekerheidshalve om tevens toepassing te geven aan de provinciale coördinatieregeling (PCR) als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (huidige regelgeving) bij de voor HeraCless benodigde vergunningen.

De door Tata Steel gevraagde PCR is bedoeld als "terugval optie" voor het geval de Omgevingswet nog verder wordt uitgesteld (concreet tot ná het moment van de formele vergunningaanvraag door Tata Steel). Zonder PCR zou in die situatie de vergunningverlening moeten starten onder de huidige wetgeving, maar zonder PCR. Of er moet worden gewacht tot invoering van de Omgevingswet zodat het projectbesluit toegepast kan worden. Dat leidt in beide gevallen tot forse vertraging,

realisatie voor 2030 wordt dan zeer waarschijnlijk onhaalbaar. Met onnodig een langere tijd emissies tot gevolg.

Onder de huidige wetgeving kan worden volstaan met een PCR in plaats van een PIP. De vergunningverlening wordt dan in samenhang gecoördineerd, afwijken van een bestemmingsplan ligt niet meer bij de gemeenten en er treedt versnelling op door coördinatie en beroep in één instantie bij de Raad van State. Een belangrijk verschil onder de Omgevingswet is dat de beroep in één instantie bij de Raad van State route alleen bestaat met een projectbesluit. Enkel coördineren is daarvoor niet meer voldoende. De beroep in één instantie bij de Raad van State route leidt naar verwachting tot een versnelling in de procedure van circa 1,5 jaar.

Een ander verschil is dat onder de huidige wetgeving het toepassen van een PCR aan uw Staten is. Het projectbesluit onder de Omgevingswet kan door Gedeputeerde Staten worden genomen.

Gelet op bovenstaande onzekerheid wordt naast de start van de projectbesluitprocedure eind januari 2023 - vooruitlopend op de Omgevingswet zoals hiervoor omschreven - ook een Statenvoordracht aan Provinciale Staten voorgelegd om de PCR voor HeraCless van toepassing te verklaren. Een (mogelijk) uitstel van de Omgevingswet zal de planning van HeraCless dan niet frustreren.

Vervolg

Ons college zal (volgens de huidige planning) eind januari 2023 in de geest van de Omgevingswet starten met de projectbesluitprocedure. Begin februari 2023 worden dan de onderstaande documenten ter inzage gelegd en start de verkenning en participatie over het projectbesluit HeraCless:

- Notitie voornemen projectbesluit (wat is de opgave, waarom een projectbesluit, planning, rolverdeling etc.)
- Participatieplan
- Formele kennisgeving: "Kennisgeving Voornemen en Voorstel Participatie (KVVP)".

Tegelijk met de start van de projectbesluitprocedure wordt door GS met een Statenvoordracht ook een voorstel om de provinciale coördinatieregeling (PCR) voor HeraCless van toepassing te verklaren aan uw Staten voorgelegd. Deze zal dan naar verwachting in maart voorliggen tijdens de plenaire PS vergadering.

Afsluitend

Voor dit moment vertrouwen wij erop u voldoende te hebben geïnformeerd. De procedure voor een projectbesluit en voor de vergunningverlening is een complex proces. Zeker nu er voor de zekerheid parallel ook een PCR wordt opgesteld. Wij willen daarom voorafgaand aan de commissie NLG van 16 januari 2023 in een technische briefing deze processen verder aan u toelichten.

Met het voorleggen van de Statenvoordracht voor de PCR zullen wij ook een aanbiedingsbrief naar uw Staten sturen waarin wij reageren op motie 170-2022: Haalbaarheid planning groen staal. Zoals aangeven in de commissie NLG van 28 november 2022 is de in de motie gestelde datum van 1 januari 2023 niet haalbaar gebleken.

Hoogachtend,

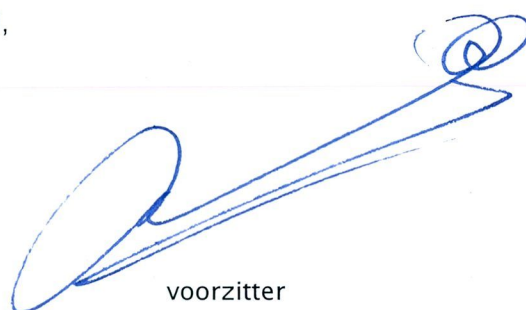
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

Bijlagen

- Brief aan Tata Steel
- Brief van Tata Steel (verzoek)

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Tata Steel Nederland
De heer H. van den Berg
Postbus 10000
1970 C IJmuiden

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R. van Trigt
BEL/RO

Telefoonnummer +31235144299
trigtr@noord-holland.nl

1 | 5

Verzenddatum

14 DEC. 2022

Kenmerk

1938667/ 1943885

Uw kenmerk

Verzoek toepassing provinciaal
instrumentarium verduurzaming Tata
Steel

Betreft: Inzet provinciaal instrumentarium verduurzaming Tata Steel

Geachte heer van den Berg,

Op 24 november 2022 ontvingen wij uw brief met het verzoek van Tata Steel om voor de verduurzamingsopgave van Tata Steel een projectbesluit voor te bereiden en dit gecoördineerd in procedure te brengen samen met de belangrijkste voor het project benodigde vergunningen.

Uw opgave: Project H₂-era-C-less

De introductie van de DRI-technologie vindt plaats via het H₂-era-C-less project (hierna: 'HeraCless'). Dit project is de eerste belangrijke stap van het omvangrijke "groen staal" verduurzamingsprogramma van Tata Steel IJmuiden. Voor de toepassing van de DRI-technologie¹ worden twee achter elkaar geschakelde installaties voorzien, de DRP en REF². De DRP-REF route dient om de ruwijzerproductie door de hoogovens te vervangen.

Het introduceren van de DRI-technologie betekent dat het huidige proces van ijzerproductie met hoogovens, in combinatie met kooks- en gasfabrieken, stapsgewijs wordt uitgefaseerd. De nieuwe route vervangt zowel het reduceren van erts (straks in de DRP) als het smelten van gereduceerd erts (straks in de REF), wat nu beiden in de hoogovens plaatsvindt. Vanaf het moment dat de nieuwe installaties in werking zijn kunnen verschillende fabrieken op het terrein sluiten waardoor de daarbij bijbehorende emissies eveneens worden gestaakt. De overstap op de DRI technologie leidt tot een substantiële reductie van CO₂ als klimaatmaatregel en tevens tot reductie van overige emissies zoals (fijn)stof en verschillende ZZS.

Projectbesluit onder de Omgevingswet

Volgens de huidige planning worden de belangrijkste vergunningen ten behoeve van HeraCless (onderdeel transitie naar groen staal) in

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ DRI – Direct Reduced Iron (Plant)

² REF – Reducing Electric Furnace

december van 2023 aangevraagd. Volgens de huidige stand van zaken zal de Omgevingswet op 1 juli 2023 in werking treden.³ Dit betekent dat ervan moet worden uitgegaan dat de aanvragen onder de toepasselijkheid van de Omgevingswet zullen moeten worden beoordeeld.

Hoewel de Omgevingswet op dit moment nog niet in werking is getreden, is het voor de planning van Tata Steel van essentieel belang om nu al te vernemen of wij bereid zijn om de projectprocedure in combinatie met de algemene coördinatieregeling toe te passen. De planning gaat ervan uit dat de voorbereidende stappen in de besluitvormingsprocedure (kennisgeving voornemen en voorstel participatie, "KVVP") begin 2023 worden gezet.

Motivatie provinciaal belang

Voor de toepassing van het projectbesluit moet het project HeraCless een publiek en provinciaal belang dienen dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd⁴. In uw verzoek brengt u verschillende argumenten naar voren om dit belang te onderbouwen. Wij geven de voor ons belangrijkste argumenten hier samengevat weer.

Klimaat en CO₂

De opgave van het project HeraCless en de transitie naar groen staal past binnen de Omgevingsvisie NH2050 van de provincie Noord-Holland. In deze visie is de ambitie vastgelegd om in 2050 een klimaat neutrale en volledig circulaire provincie te zijn. Dit in lijn met de nationale doelstelling op dit gebied. Deze ambitie is gekoppeld aan de doelstelling van het Klimaatakkoord om te komen tot 55% CO₂-reductie in 2030. Het project HeraCless levert een belangrijke bijdrage aan het terugdringen van CO₂. De reductie van CO₂ zal in de toekomst nog verder toenemen door de inzet van groene waterstof bij het productieproces van staal. De groen staal route van Tata Steel gaat uit van het toepassen van waterstof bij de productie van staal en het reduceren van de CO₂-uitstoot van Tata Steel.

Gezondere leefomgeving in de IJmond

Met HeraCless (en de algehele transitie naar groen staal) wordt een belangrijke stap gezet in een traject dat in belangrijke mate bijdraagt aan de reductie van emissies naar de omgeving van Tata Steel. Daarmee past dit project bij onze ambitie voor een gezondere leefomgeving in de IJmond, zoals onder meer neergelegd in het Programma Tata Steel 2020-2050: *samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* en in het Programma Gezonde Leefomgeving.

Versneld aan de slag

De inzet van het projectbesluit in combinatie met de algemene coördinatieregeling leidt tot een snellere procedure. Op een aantal ruimtelijke ordeningsaspecten moet worden afgeweken van het

³ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/05/27/nieuwe-datum-voor-zorgvuldige-start-omgevingswet-1-juli-2022>.

⁴ Artikel 2.3 lid 2 Omgevingswet

bestemmingsplan (straks omgevingsplan). Met het projectbesluit is daar geen apart proces voor nodig bij de gemeenten (Beverwijk, en mogelijk Velsen en/of Heemskerk. Dit is op dit moment nog niet helemaal duidelijk). Het alternatief voor een provinciaal projectbesluit, te weten een wijziging van een omgevingsplan wat moeten leiden tot een gezamenlijk omgevingsplan, levert naar verwachting onvoldoende snel resultaat.

In het belang van alle betrokken partijen is het nodig dat de besluitvorming voor HeraCless zoveel mogelijk plaatsvindt bij één (overheids)loket en onderwerp is van één voorbereidings- en rechtsbeschermingsprocedure. Dit voorkomt dat de betrokken partijen te maken krijgen met besluiten van meerdere overheden, welke uiteenlopende tijdslijnen kennen en verschillende rechtsbeschermingsprocedures en -instanties hebben, en bevordert zorgvuldigheid en transparantie. Gedeputeerde Staten zijn het bevoegd gezag voor het grootste deel van de vergunningen. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor de vergunningen voor directe lozingen op water. De gecoördineerde projectprocedure zorgt ook voor doelmatige en efficiënte vergunningverlening.

Uw verzoek sluit ook aan bij onze brief aan Provinciale Staten "Tata Steel en route richting groen staal" van 30 maart 2022. In die brief wordt het belang van het volgen van één gecombineerde procedure onderstreept en wordt het belang van een snellere procedure aangegeven die ontstaat doordat bij beroep de zaak direct wordt voorgelegd aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (i.p.v. eerst aan de rechtbank). Onder de Omgevingswet kan deze versnelling in de beroepsprocedure alleen worden bereikt met een projectbesluit. Wij zien deze brief waarin wij reageren op uw verzoek als een logisch vervolg op de brief van 30 maart 2022.

Gelet op de motivering in uw brief concluderen wij dat met het project HeraCless als onderdeel van groen staal sprake is van een project ter verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd. Gezien de te dienen provinciale belangen vinden wij het bovendien van groot belang dat het project HeraCless zo snel mogelijk wordt gerealiseerd. Een projectbesluit draagt daar in belangrijke mate aan bij. Wij zijn daarom voornemens om voor het project HeraCless de projectbesluitprocedure toe te passen.

Verdere eisen voor start projectbesluitprocedure

Voor het beoogde projectbesluit HeraCless zijn nog diverse onderzoeken en stappen te zetten in 2023. In projectgroep verband werken wij reeds samen met Tata Steel en haar adviseurs aan het opstellen en toetsen van de benodigde producten. Een projectbesluit is formeel een besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. De snelheid van Tata Steel en de kwaliteit van alle benodigde stukken die Tata Steel moet aanleveren is echter voor een belangrijk deel leidend voor de mate waarin onze gezamenlijke planning (ook weergegeven in de bijlage bij uw brief) daadwerkelijk haalbaar is. Dit geldt des te meer voor de planning van de vergunningverlening. We

wijzen in dit verband op de brief⁵ die u hier eerder dit jaar over heeft ontvangen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Wij merken op dat de aangeleverde concept stukken en informatie die wij op dit moment in bezit hebben op verschillende punten nog onvoldoende zijn om de eerste formele stappen (KVVP) – volgens de huidige planning eind januari 2023 - daadwerkelijk te kunnen zetten voor een projectbesluit. Het gaat hierbij onder andere om:

- De exacte scope, inclusief waar mogelijk een ruimtelijke visualisering, van het beoogde Heracless project;
- Duidelijkheid over wat er nu nog *niet* bekend is en dus onderdeel is van de verkenningsfase om nader in te vullen. Wij denken hierbij aan een betere omschrijving van de opties en hoe die verkend zullen worden om in de toekomst voldoende waterstof voorhanden te hebben;
- De onderbouwing voor de locatiekeuze van de installaties waar daarvoor nu door Tata Steel een (voorkeurs)keuze in is gemaakt;
- Een duidelijke visie en plan voor de mogelijkheden van burgerparticipatie op het Heracless project;
- Het voor de provincie Noord-Holland grote belang voor een gezondere leefomgeving wordt in uw aanvraag wel her en der genoemd, maar het valt ons op dat dit belang niet als zelfstandig onderdeel wordt genoemd in een eigen alinea. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld het belang voor CO₂ reductie en het klimaat. Wij verwachten van u dat het belang voor een gezondere leefomgeving in alle stukken en communicatie uitingen rond Heracless een gelijke positie krijgt naast dat van CO₂ reductie en klimaat. Dit is voor ons college voorwaardelijk om de projectbesluitprocedure voor HeraCless te starten.
- Tot slot moet een anterieure overeenkomst overeen worden gekomen tussen de provincie en Tata Steel. In de anterieure overeenkomst zijn opgenomen:
 - De rol- en taakverdeling tussen de provincie en Tata Steel bij het opstellen van een projectbesluit;
 - De vergoeding door Tata Steel aan de provincie van de door de provincie gemaakte kosten om een projectbesluit op te stellen.

Tot slot

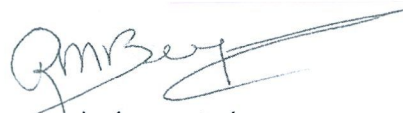
Wij verklaren met deze brief in beginsel bereid te zijn om voor het project HeraCless de projectbesluitprocedure uit de Omgevingswet toe te passen. Zoals in de vorige paragraaf aangeven hebben wij hier nog wel de nodige stukken en informatie voor nodig en is een goede borging van het belang voor een gezondere leefomgeving voor ons voorwaardelijk. Ook moet een anterieure overeenkomst worden gesloten.

⁵ <https://odnzk.nl/app/uploads/2022/06/brief-ODNZKG-tata-steel-groen.pdf>

Gelet op de huidige onzekerheid over de invoeringsdatum van de Omgevingswet per 1 juli 2023 zullen wij ook Provinciale Staten voorstellen om de provinciale coördinatieregeling (PCR) van toepassing te verklaren op het project Heracless. Deze besluitvorming wordt door ons college voorbereid maar is uiteindelijk een besluit van Provinciale Staten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

Kopie aan Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Gemeente Velsen

Gemeente Beverwijk

Gemeente Heemskerk